

Събери момци юнаци, —
Удрайте пусти читаци.
Да си земята отнемемъ,
Да си дѣцата откупимъ,
Да си женитѣ избавимъ,
Да си бацитѣ поменемъ,
Да си за майка отмѣстимъ.

Народното самосъзнание за права и чувството за свобода никога не бѣха угаснали у българския народъ. Прѣзъ врѣмето на турското иго, всѣки, у когото твърдо сж засѣднали тия начала, който не е искалъ да се подчини на турската власт, стѣпваше въ редоветѣ на „хайдутството“. Подъ неговото знаме се събираха най-добритѣ народни сили — първитѣ народни вожди и много други негови синове. Всички тѣхъ въодушевяваше стремежътъ да запазятъ беззащитнитѣ сираци, да спасятъ живота и имота на невиннитѣ сънародници отъ произвола на турцитѣ, да бждатъ закрила на всички нещастници. Тѣ бѣха единственитѣ народни герои „богатири“, истински „родолюбци“. Безъ „хайдутството“ „раята“ се чувствувахе осиротѣла; безъ неговата закрила, произволътъ на турцитѣ се усилваше. Тъкмо за това съимето „хайдутство“ българскиятъ народъ всѣкога е свързвалъ не само героизма, но и патриотизма.

Споредъ народнитѣ понятия, службата на „хайдутството“ е свещена, неговитѣ подвизи се считаха за християнска добродѣтель. „Хайдутинътъ“ е пастиръ-хранителъ на вѣрата и честния кръстъ, — християнски законъ и правото. Щастлива е оная майка, която ражда „хайдутинъ“ — защитникъ на честния кръстъ, повтаряше народътъ. Бидѣйки на служба на своето отечество „хайдутинътъ“, въ очитѣ на народа, заслуж-